

Determinants of Non-Performing Loans in Thai Commercial Banks

Kittipop Wiboonwipa^{1*} and Attasuda Lerskullawat²

¹ *Master's Degree Student, Business Economics, Faculty of Economics, Kasetsart University, Thailand*

² *Department of Economics, Faculty of Economics, Kasetsart University, Thailand*

* *Corresponding author. E-mail: kittipop.w@ku.th*

ABSTRACT

This article aimed to study 1) the factors affecting non-performing loans (NPLs) of commercial banks in Thailand in aggregate 2) the factors affecting non-performing loans of commercial banks in Thailand by ten business sectors. The study employs secondary quarterly time-series data from 2001 to 2024 and utilizes the Ordinary Least Squares (OLS) estimation method. The result of the study found that economic and social factors do not significantly influence the overall level of NPLs in Thailand's commercial banking system. However, at the sectoral level, NPLs in the manufacturing, real estate activities, agriculture, forestry, and fishing, personal consumption, wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles, and construction sectors are positively influenced by gross domestic product, exchange rates, unemployment rates, and business sentiment index. In contrast, NPLs in the personal consumption, manufacturing, service, and financial and insurance activities sectors are negatively affected by private investment, lending interest rates, and the COVID-19 pandemic. The findings suggest that government should consider sector-specific risk differences when formulating economic policies and support private investment during economic volatility. Commercial banks should implement appropriate credit and risk management policies while closely monitoring macroeconomic conditions. Business operators should adjust their strategies to mitigate the risk of non-performing loans.

Keywords: Non-performing Loan, Commercial Bank, Business Sector, Thailand

ปัจจัยที่ส่งผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

กิตติภพ วิบูลย์วิภา^{1*} และ อรรถสุตา เลิศกุลวัฒน์²

¹ นิสิตปริญญาโท สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประเทศไทย

² ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประเทศไทย

* Corresponding author. E-mail: kittipop.w@ku.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทยโดยรวม 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทยจำแนกตามประเภทธุรกิจจำนวน 10 ประเภท โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิแบบอนุกรมเวลารายไตรมาสตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 ถึง 2567 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ วิธีกำลังสองน้อยสุด (Ordinary Least Square) ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมไม่ส่งผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในภาพรวม อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาในระดับประเภทธุรกิจ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลในทิศทางบวกต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการผลิต ธุรกิจกิจกรรมอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจการเกษตร การป่าไม้ และการประมง ธุรกิจการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล ธุรกิจการขนส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์ และธุรกิจการก่อสร้าง ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ อัตราแลกเปลี่ยน อัตราการว่างงาน และดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ สำหรับปัจจัยที่ส่งผลในทิศทางลบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล ธุรกิจการผลิต การบริการ และกิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย ได้แก่ การลงทุนภาคเอกชน อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ และสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 จากผลการศึกษาที่มีข้อเสนอแนะว่า เมื่อภาครัฐดำเนินนโยบายเศรษฐกิจควรคำนึงถึงความเสี่ยงที่แตกต่างกันของธุรกิจแต่ละประเภท และสนับสนุนการลงทุนภาคเอกชนในช่วงเศรษฐกิจผันผวน สำหรับธนาคารพาณิชย์ควรกำหนดนโยบายสินเชื่อและบริหารความเสี่ยง พร้อมติดตามปัจจัยทางเศรษฐกิจอย่างใกล้ชิด ในส่วนของผู้ประกอบการควรมุ่งเน้นการปรับกลยุทธ์เพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

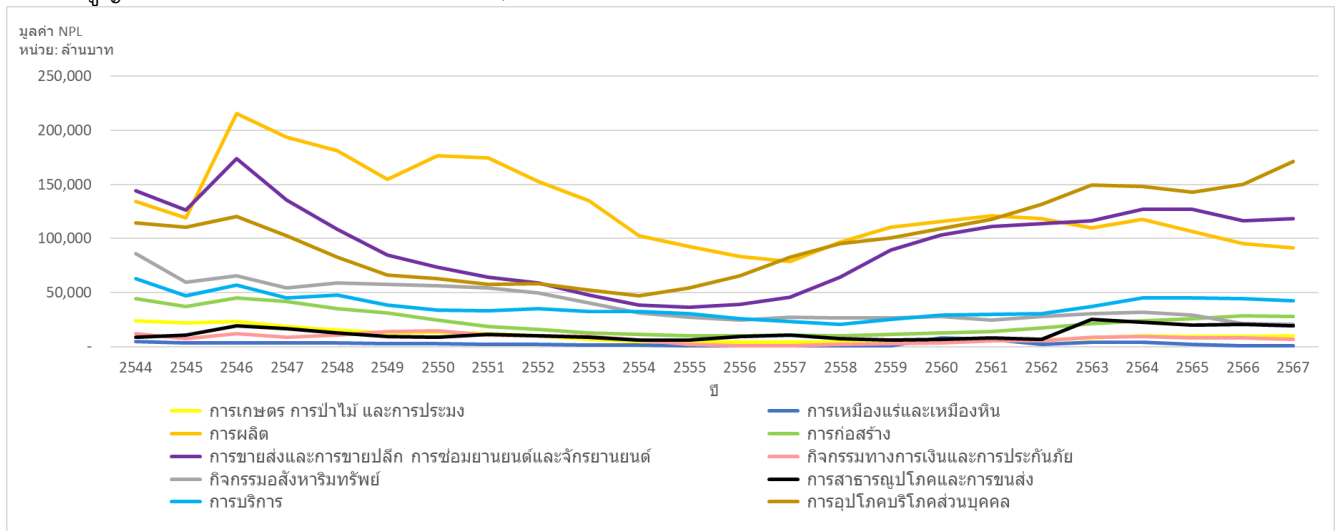
คำสำคัญ: หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้, ธนาคารพาณิชย์, ประเภทธุรกิจ, ประเทศไทย

© 2026 JSSP: Journal of Social Science Panyapat

บทนำ

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา เศรษฐกิจโลกเผชิญกับความไม่แน่นอนและความผันผวนอย่างต่อเนื่อง ทั้งจากวิกฤติการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ และภาวะเงินเฟ้อที่อยู่ในระดับสูง ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การขยายตัวทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และเสถียรภาพทางการเงินหลายประเทศ (International Monetary Fund, 2023) สถานการณ์ดังกล่าวได้ส่งผ่านแรงกดดันมายังระบบเศรษฐกิจไทย โดยเฉพาะภาคธุรกิจและภาคการเงินที่ต้องเผชิญกับต้นทุนทางการเงินที่สูงขึ้นและความเสี่ยงด้านการชำระหนี้ที่เพิ่มขึ้น โดยธนาคารพาณิชย์มีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจไทยในฐานะตัวกลางทางการเงินที่ระดมเงินออมจากภาครัฐวิสาหกิจและภาคธุรกิจไปสู่การปล่อยสินเชื่อเพื่อการบริโภค การลงทุน และการขยายกิจการ โดยเฉพาะธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่พึ่งพาแหล่งเงินทุนจากธนาคารเพื่อเสริมสภาพคล่องและขยายการดำเนินงาน อย่างไรก็ตาม การปล่อยสินเชื่อย่อมมาพร้อมกับความเสี่ยงที่ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด โดยเฉพาะเมื่อเศรษฐกิจชะลอตัวหรือเผชิญปัจจัยลบ ส่งผลให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Loans: NPL) ซึ่ง NPL หมายถึง หนี้ที่ลูกหนี้ไม่สามารถชำระคืนตามเงื่อนไขที่ตกลงไว้กับธนาคารหรือสถาบันการเงิน ซึ่งส่วนใหญ่หมายถึงการชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยไม่ครบถ้วนภายในระยะเวลา 90 วัน หนี้เสียเกิดขึ้นจาก

หลายสาเหตุ เช่น การขาดรายได้ที่เพียงพอ การบริหารจัดการเงินไม่ดี หรือเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด เช่น การเจ็บป่วย หรือการสูญเสียงาน (ธนาคารแห่งประเทศไทย ธ.ช. 2567)

ภาพที่ 1 ข้อมูลมูลค่าหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Gross NPLs) ทั้งระบบจากธนาคารแห่งประเทศไทย จำแนกตามประเภทธุรกิจ 10 ประเภทตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 ถึง พ.ศ. 2567

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย (2568)

จากข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทยในภาพที่ 1 ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 ถึง พ.ศ. 2567 พบว่า ปริมาณ NPL มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง จาก 635,855 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2544 เป็น 262,910.50 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2555 หรือลดลงร้อยละ 59 อย่างไรก็ตาม ในปี พ.ศ. 2556 ถึง พ.ศ. 2567 NPL ปรับตัวเพิ่มขึ้นจาก 262,961.75 เป็น 507,263 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 93 สำหรับค่าเฉลี่ยปริมาณ NPL เท่ากับ 454,287.55 ล้านบาท เมื่อพิจารณาปริมาณ NPL จำแนกตามประเภทธุรกิจระหว่างปี พ.ศ. 2544–2567 พบว่า ธุรกิจที่มีค่าเฉลี่ย NPL สูงที่สุดคือธุรกิจการผลิต รองลงมาคือธุรกิจการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล และธุรกิจการขนส่งและขายปลีก ในขณะที่ธุรกิจสาธารณสุขและการขนส่ง และธุรกิจการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคลกลับมี NPL เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญถึงร้อยละ 117 และ 49 ตามลำดับ สำหรับประเภทธุรกิจที่มีปริมาณ NPL ลดลงจากปี พ.ศ. 2544 ถึง พ.ศ. 2567 ได้แก่ ธุรกิจการผลิต ธุรกิจการขนส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์ ธุรกิจกิจกรรมอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจบริการ ธุรกิจการก่อสร้าง ธุรกิจการเกษตร การป่าไม้ และการประมง ธุรกิจกิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย และธุรกิจการเหมืองแร่และเหมืองหิน โดยลดลงร้อยละ 32, 18, 77, 33, 37, 58, 44 และ 87 ตามลำดับ

การเพิ่มขึ้นของ NPL ได้รับผลกระทบจากปัจจัยภายนอกและความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ เช่น วิกฤติการเงินโลก ความไม่แน่นอนทางการเมือง และอาจเป็นผลมาจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ เช่น การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และอัตราดอกเบี้ย (Saba et al., 2012) รวมถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของ Covid-19 ในช่วงปี พ.ศ. 2563–2564 ที่กระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของทั้งภาคธุรกิจและประชาชน (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2563) ซึ่งจะเห็นได้ว่า มีปัจจัยทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมที่อาจส่งผลกระทบต่อปริมาณ NPL ได้ โดยในงานวิจัยที่ผ่านมาได้มีการศึกษาในประเด็นดังกล่าว (Kryzanowski et al., 2023, Plikas et al., 2024) อย่างไรก็ตามการศึกษาที่ผ่านมาโดยเฉพาะในประเทศไทยนั้นพบว่า งานวิจัยในประเทศไทยจะเน้นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อ NPL ในภาพรวมแต่เพียงอย่างเดียว (ชัชวาลย์ ใจธรรมาภกุล, 2554; บุญญภัฏสร พจนานันทกุล และวรรณรพี บานชื่นวิจิตร, 2561; วัศพล ภัทรธรรมา, 2566; Mohanty et al., 2018; Long et al., 2020; Pancotto et al., 2024) โดยไม่ได้มีการศึกษาจำแนกตาม NPL ในแต่ละประเภทธุรกิจ อีกทั้งในการศึกษาที่ผ่านมาที่จำแนกศึกษาในแต่ละธุรกิจนั้น พบว่า มีการศึกษาเฉพาะปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อ NPL

ในบางธุรกิจเท่านั้น เช่น ธุรกิจการผลิต ธุรกิจการขนส่งและการขายปลีกการช้อปปิ้งออนไลน์ และจักรยานยนต์.ธุรกิจกิจกรรมอสังหาริมทรัพย์ และธุรกิจอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล. (พิมพ์สิริ ไชยมนัส, 2559) โดยไม่ได้มีการศึกษาในทุกประเภทของธุรกิจ ดังนั้นจากข้อจำกัดของงานวิจัยที่ผ่านมา งานวิจัยนี้จึงได้ทำการศึกษาปัจจัยทั้งปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย โดยจะทำการศึกษา ทั้งในกรณีภาพรวมของปริมาณ NPL ทั้งหมดในประเทศไทยและจำแนกตามปริมาณ NPL ในธุรกิจ 10 ประเภท ซึ่งจัดแบ่งตามประเภทธุรกิจของกระทรวงอุตสาหกรรม (ISIC) ทั้งนี้เพื่อทำให้การศึกษาในเรื่องของปัจจัยที่ส่งผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยมีความครอบคลุมในทุกมุมมองมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทยโดยรวม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทยจำแนกตามประเภทธุรกิจ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นข้อมูลอนุกรมเวลาแบบรายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาส 1 ปี พ.ศ. 2544 ถึงไตรมาส 4 ปี พ.ศ. 2567 โดยพิจารณาปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ของธนาคารพาณิชย์ไทยโดยรวม และจำแนกตาม 10 ประเภทธุรกิจ ได้แก่ 1) การผลิต 2) การอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล 3) การขนส่งและการขายปลีก การช้อปปิ้งออนไลน์และจักรยานยนต์ 4) กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์ 5) การบริการ 6) การก่อสร้าง 7) การสาธารณูปโภคและการขนส่ง 8) การเกษตร การป่าไม้ และการประมง 9) กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย 10) การเหมืองแร่และเหมืองหินการผลิต สำหรับข้อมูลด้าน NPL และตัวแปรเศรษฐกิจ และสังคมที่ใช้ในการวิเคราะห์หามาจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ปริมาณ NPL ค่าเงินบาท อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (MLR) และดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (GDP รายจ่ายเพื่อการบริโภค การลงทุนภาคเอกชน และงบประมาณการศึกษาต่อ GDP) สำนักงานสถิติแห่งชาติ (อัตราการว่างงาน) CEIC (อัตราการเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากรที่มีอายุมากกว่า 60 ปี) รวมถึงการกำหนดตัวแปรสถานการณ์ Covid-19 เป็นตัวแปรหุ่น (Dummy Variable)

2. แบบจำลองที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยแต่ประเภทธุรกิจที่แตกต่างกัน โดยศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจ ประกอบด้วย อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP), อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายจ่ายเพื่อบริโภค (CON), อัตราการเปลี่ยนแปลงของการลงทุนภาคเอกชน (INV), ดัชนีค่าเงินบาท (NEER), อัตราการว่างงาน (UNEM), อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (MLR) และดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ (CONFI) รวมถึงศึกษาปัจจัยทางสังคม ประกอบด้วย อัตราการเปลี่ยนแปลงของงบประมาณการศึกษาต่อ GDP (EDU), อัตราการเปลี่ยนแปลงของสัดส่วนประชากรสูงอายุ (60 ปี ขึ้นไป) (AGE) และวิกฤติโควิด-19 (COVID) ซึ่งสามารถเขียนฟังก์ชัน ดังนี้

$$YNPL_t = f(GDP_t, CON_t, INV_t, NEER_t, UNEM_t, MLR_t, CONFI_t, EDU_t, AGE_t, COVID_t)$$

การศึกษานี้จะมีแบบจำลอง 2 แบบจำลองดังนี้

แบบจำลองที่ 1 แบบจำลองนี้จะศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทยโดยรวม¹

$$\begin{aligned} YNPL_t = & a_0 + a_1GDP_t + a_2CON_t + a_3INV_t + a_4NEER_t + a_5UNEM_t + a_6MLR_t + a_7CONFI_t + a_8EDU_t \\ & + a_9AGE_t + a_{10}COVID_t + \boldsymbol{\varepsilon}_t \end{aligned} \quad (1)$$

- YNPL_t คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณ NPL ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย
- GDP_t คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ โดยเมื่อเศรษฐกิจขยายตัว รายได้และความสามารถในการชำระหนี้ของภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจจะเพิ่มขึ้น ส่งผลให้อัตรา NPL มีแนวโน้มลดลง (ซัชวลัย ใจธีรภาพกุล, 2554; Mohanty et al., 2018; Pancotto et al., 2024)
- CON_t คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายจ่ายเพื่อการบริโภค หากการบริโภคเพิ่มขึ้นไม่สอดคล้องกับรายได้ อาจก่อให้เกิดภาระหนี้สูงขึ้นและเพิ่มความเสี่ยงต่อการผิดนัดชำระหนี้ ส่งผลให้ NPL เพิ่มขึ้น (นงนุช อินทวิเศษ และคณะ, 2565)
- INV_t คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของการลงทุนภาคเอกชน ซึ่งสะท้อนความเชื่อมั่นและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การลงทุนที่เพิ่มขึ้นช่วยเสริมรายได้และความสามารถในการชำระหนี้ ส่งผลให้ NPL ลดลง ในทางกลับกัน หากการลงทุนชะลอตัว NPL อาจเพิ่มขึ้น (วัศพล ภัทรธรรมา, 2566)
- NEER_t คือ ดัชนีค่าเงินบาทสะท้อนความสามารถในการแข่งขันทางการค้า การอ่อนค่าของเงินบาทอาจกระตุ้นการลงทุนและรายได้ภาคธุรกิจส่งออก ส่งผลให้ความสามารถในการชำระหนี้ดีขึ้นและ NPL ลดลง (เอนกพงศ์ ตู่ปาน, 2563)
- UNEM_t คือ อัตราการว่างงาน หากอัตราการว่างงานเพิ่มขึ้น ย่อมหมายถึงจำนวนคนที่ไม่มีการทำงานหรือรายได้ลดลงสูงขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากการผิดนัดของภาคธุรกิจ อัตราการผิดนัดชำระหนี้ในระบบการเงิน จึงมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้ปริมาณ NPL เพิ่มขึ้น (Plikas et al., 2024; Pancotto et al., 2024)
- MLR_t คือ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ หากอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เพิ่มขึ้น ต้นทุนการชำระหนี้ของภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจจะสูงขึ้น ภาระหนี้ที่เพิ่มขึ้นอาจทำให้ผู้กู้มีความสามารถในการชำระหนี้ลดลง และหากไม่สามารถจัดการได้ อัตราการผิดนัดชำระหนี้ (NPL) ก็จะมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น (พิมพ์สิริ ไชยมนัส, 2559; Long et al., 2020)
- CONFI_t คือ ดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ เป็นตัวชี้วัดที่สะท้อนมุมมองของผู้ประกอบการ หากความเชื่อมั่นเพิ่มขึ้น กิจกรรมทางเศรษฐกิจและรายได้จะปรับตัวดีขึ้น ส่งผลให้ NPL ลดลง แต่หากความเชื่อมั่นลดลง NPL อาจเพิ่มขึ้น (เอนกพงศ์ ตู่ปาน, 2563)
- EDU_t คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของงบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษาต่อ GDP เมื่อภาครัฐลงทุนด้านการศึกษา แรงงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น ภาคธุรกิจสามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้น สามารถชำระหนี้ได้ดีขึ้น ส่งผลให้ปริมาณ NPL ลดลง (Mukhibad et al., 2020)
- AGE_t คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของสัดส่วนประชากรที่มีอายุ 60 ปี ขึ้นไปต่อประชากรทั้งหมด ซึ่งสะท้อนถึงปัจจัยทางสังคมด้านโครงสร้างประชากร หากสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น ทำให้รายได้จากการทำงานของครัวเรือนมีแนวโน้มลดลง ความสามารถในการชำระหนี้ลดลง ทำให้ปริมาณ NPL เพิ่มขึ้น (Doerr et al., 2022)

¹ ผู้วิจัยได้มีการประมาณการโดยใช้ช่วง พ.ศ. 2563-2565 แล้วพบว่า ตัวแปร dummy ไม่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญ จึงเลือกใช้ตัวแปร dummy จาก พ.ศ. 2563 อย่างเดียว

COVID_t คือ ตัวแปรหุ่นวิกฤติ COVID-19 โดยกำหนดค่าเท่ากับ 1 เมื่อเกิดวิกฤติในปีพ.ศ. 2563 และ 0 ในปีอื่น ๆ เมื่อไม่เกิดวิกฤติ โดยการใช้ dummy variable ในปี พ.ศ. 2563 เพียง 1 ปี เพื่อสะท้อนถึงผลกระทบในช่วงเวลาที่เกิดวิกฤติ COVID-19 ในช่วงโรคอุบัติใหม่ที่รุนแรงชัดเจนที่สุด เพื่อสะท้อนถึงผลกระทบของเหตุการณ์ดังกล่าว¹ ซึ่งหากมีภาวะดังกล่าวจะทำให้ประชาชนภาคธุรกิจและครัวเรือนหลายภาคส่วนเผชิญกับรายได้ที่ลดลง เนื่องจากการ Lockdown ทำให้ความสามารถในการชำระหนี้ของหลายธุรกิจและครัวเรือนจึงลดลง ส่งผลให้ปริมาณ NPL เพิ่มขึ้น (Kryzanowski et al., 2023; Plikas et al., 2024)

ตารางที่ 1 สมมติฐานความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปร	ความสัมพันธ์กับ NPL
GDP	-
CON	+
INV	-
NEER	+
UNEM	+
MLR	+
CONFI	-
EDU	-
AGE	+
COVID	+

ในที่นี้จะใช้

a_0 คือ ค่าสัมประสิทธิ์คงที่

$a_1, a_2, a_3, \dots, a_{10}$ คือ ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระ

t คือ ระยะเวลาตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ. 2544 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี พ.ศ. 2567 หรือ $t=1, 2, 3, \dots, 96$

ϵ_t คือ ค่าความคลาดเคลื่อน

หลังจากการทดสอบในแบบจำลองที่ 1 จะทำการทดสอบอีกครั้งในแบบจำลองที่ 2 เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ กับ ปริมาณ NPL จำแนกรายธุรกิจ

แบบจำลองที่ 2 แบบจำลองนี้จะศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทยจำแนกตามประเภทธุรกิจ

$$YNPL_t = a_0 + a_1GDP_t + a_2CON_t + a_3INV_t + a_4NEER_t + a_5UNEM_t + a_6MLR_t + a_7CONFI_t + a_8EDU_t + a_9AGE_t + a_{10}COVID_t + \epsilon_t \quad (2)$$

โดยที่

$YNPL_{MANU}$ คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณ NPL ของธุรกิจการผลิต

$YNPL_{PERS}$ คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณ NPL ของธุรกิจการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล

$YNPL_{WHOLE}$ คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณ NPL ของธุรกิจการขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยายนต์

$YNPL_{REAL}$ คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณ NPL ของธุรกิจกิจกรรมอสังหาริมทรัพย์

$YNPL_{SERV}$ คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณ NPL ของธุรกิจการบริการ

YNPL _{CONS}	คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณ NPL ของธุรกิจการก่อสร้าง
YNPL _{TRAN}	คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณ NPL ของธุรกิจการสาธารณูปโภคและการขนส่ง
YNPL _{AGRI}	คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณ NPL ของธุรกิจการเกษตร การป่าไม้ และการประมง
YNPL _{FIN}	คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณ NPL ของธุรกิจกิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย
YNPL _{MINE}	คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณ NPL ของธุรกิจเหมืองแร่และเหมืองหิน
COVID _t	คือ วิกฤติ Covid 19 ในที่นี่จะใช้ตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) โดยมีค่าเท่ากับ 1 เมื่อเกิดวิกฤติ Covid-19 ในปีพ.ศ. 2563 และ 0 ในปีอื่น ๆ เมื่อไม่เกิดวิกฤติ Covid 19
a ₀	คือ ค่าสัมประสิทธิ์คงที่
a ₁ , a ₂ , a ₃ , ..., a ₁₀	คือ ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระ
t	คือ ระยะเวลาตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ. 2544 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี พ.ศ. 2567 หรือ t=1, 2, 3, ..., 96
ε _t	คือ ค่าความคลาดเคลื่อน

โดยตัวแปรอิสระที่ใช้ในแบบจำลองที่ 2 นั้นจะเหมือนกันกับตัวแปรอิสระที่ใช้ในแบบจำลองที่ 1 และ ในการประมาณการแบบจำลองที่ 2 จะประมาณการโดยแยกตามประเภทของปริมาณ NPL จำแนกรายธุรกิจ แต่ละประเภท ดังนั้น ประมาณการในแบบจำลองที่ 2 นี้จะประมาณการทั้งหมด 10 แบบจำลองย่อย

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษานี้ประกอบด้วยการวิเคราะห์เชิงสถิติและเชิงพรรณนา โดยใช้ข้อมูลอนุกรมเวลา และวิธีการทางเศรษฐมิติเพื่อทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยเริ่มจากการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (OLS Regression) เนื่องจากผลการประมาณการ unit root พบว่า ข้อมูลทุกตัวมีลักษณะหนึ่ง ซึ่งการใช้ cointegration test และ error correction model จะเหมาะสมกับข้อมูลที่มี unit root หรือพบข้อมูลที่มีลักษณะหนึ่ง (I(0)) และไม่มี (I(1)) ผสมผสานกัน ดังนั้นการประมาณการวิจัยในงานวิจัยนี้จึงใช้วิธี OLS regression ประมาณการ (Brooks, 2008) การทดสอบความนิ่งของข้อมูลด้วย Augmented Dickey-Fuller Test (ADF Test) การตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์เชิงเส้นของตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) การทดสอบปัญหาความสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) และการทดสอบปัญหาความแปรปรวนของตัวคลาดเคลื่อนไม่คงที่ (Heteroscedasticity)

3.1 การทดสอบความนิ่งของข้อมูล Stationary (Unit Root Test)

เป็นการทดสอบข้อมูลทุติยภูมิที่นำมาใช้มีคุณสมบัติ Stationary หรือไม่ โดยพิจารณาจากตัวแปรทั้งหมด 21 ตัว ประกอบด้วย ตัวแปรตาม 11 ตัว และตัวแปรอิสระ 10 ตัว ด้วยวิธีการของ ADF (Augmented Dickey-Fuller test statistic) โดยการ พิจารณาผลการศึกษาดังกล่าว แสดงในตารางที่ 2 นี้

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบ Unit Root ณ ระดับของข้อมูล (At Level)

Test for unit root	Variable	ADF Test	Prob.	Result
Level	YNPL _t	-9.3293	0.0000	Stationary
	YNPL _{MANU}	-9.0629	0.0000	Stationary
	YNPL _{PERS}	-8.2574	0.0000	Stationary
	YNPL _{WHOLE}	-9.1497	0.0000	Stationary
	YNPL _{REAL}	-10.2476	0.0000	Stationary
	YNPL _{SERV}	-8.2510	0.0000	Stationary
	YNPL _{CONS}	-9.5865	0.0000	Stationary
	YNPL _{TRAN}	-8.2376	0.0000	Stationary
	YNPL _{AGRI}	-12.2375	0.0000	Stationary
	YNPL _{FIN}	-10.3677	0.0000	Stationary
	YNPL _{MINE}	-9.8362	0.0000	Stationary

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบ Unit Root ณ ระดับของข้อมูล (At Level) (ต่อ)

Test for unit root	Variable	ADF Test	Prob.	Result
Level	GDP	-4.4779	0.0004	Stationary
	CON	-2.9361	0.0452	Stationary
	INV	-3.5279	0.0006	Stationary
	NEER	-3.6192	0.0335	Stationary
	UNEM	-3.3162	0.0700	Stationary
	MLR	-3.2081	0.0226	Stationary
	CONFI	-4.2151	0.0011	Stationary
	EDU	-3.8731	0.0169	Stationary
	AGE	-2.5928	0.0982	Stationary
	COVID	-4.2426	0.0000	Stationary

จากการทดสอบความนิ่งของข้อมูลตัวแปรทั้งหมด 21 ตัว พบว่า ทุกตัวแปรมีลักษณะนิ่ง (Stationary) โดยผลการทดสอบในระดับ Level แสดงให้เห็นว่า ค่า t-Statistic ของ ADF Test ได้ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ซึ่งระบุว่าข้อมูลมีลักษณะไม่นิ่งที่ระดับนัยสำคัญร้อยละ 5 และ 10 และไม่ปฏิเสธสมมติฐานรองที่ระบุว่าข้อมูลมีลักษณะนิ่ง ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ทั้งตัวแปรตามและตัวแปรอิสระที่นำมาทดสอบ ไม่มีปัญหา Unit Root และสามารถนำมาประมาณการต่อไปได้

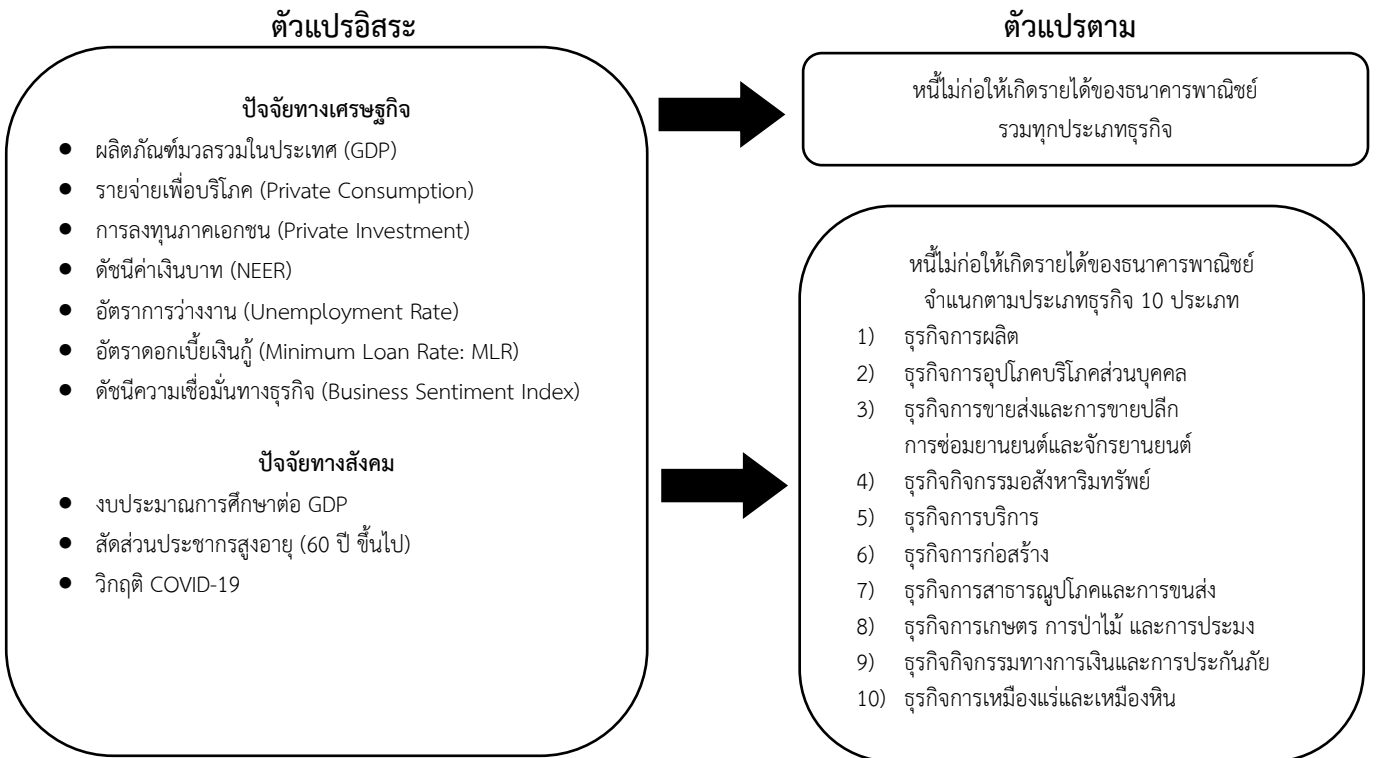
3.2 การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปร (Multicollinearity)

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปร (Multicollinearity)

	GDP	CON	NEER	UNEM	MLR	EDU	AGE	INV	CONFI	COVID
GDP	1.0000	0.6861	-0.4128	0.0217	0.1383	0.0355	-0.3387	0.6857	0.5209	-0.0391
CON	0.6861	1.0000	-0.1788	0.1475	-0.0063	-0.2800	-0.1490	0.6493	0.5459	0.0431
NEER	-0.4128	-0.1788	1.0000	-0.4311	-0.2513	-0.4739	0.4832	-0.3494	0.1007	0.1499
UNEM	0.0217	0.1475	-0.4311	1.0000	-0.0984	-0.0519	-0.1931	0.0703	-0.2061	0.0105
MLR	0.1383	-0.0063	-0.2513	-0.0984	1.0000	0.4219	-0.4264	-0.1772	-0.0766	-0.2493
EDU	0.0355	-0.2800	-0.4739	-0.0519	0.4219	1.0000	-0.2380	-0.1317	-0.2936	-0.1977
AGE	-0.3387	-0.1490	0.4832	-0.1931	-0.4264	-0.2380	1.0000	-0.1725	0.1033	0.0534
INV	0.6857	0.6493	-0.3494	0.0703	-0.1772	-0.1317	-0.1725	1.0000	0.4316	-0.0776
CONFI	0.5209	0.5459	0.1007	-0.2061	-0.0766	-0.2936	0.1033	0.4316	1.0000	0.0452
COVID	-0.0391	0.0431	0.1499	0.0105	-0.2493	-0.1977	0.0534	-0.0776	0.0452	1.0000

จากตารางที่ 3 ตัวแปรอิสระแต่ละตัวแปรมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ สำหรับค่าความสัมพันธ์ของ GDP CON และ INV มีค่าสหสัมพันธ์ 0.6861 และ 0.6857 ตามลำดับ แม้ว่า CON และ INV จะเป็นองค์ประกอบของ GDP และมีความสัมพันธ์กันในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตามในเชิงเศรษฐศาสตร์ ตัวแปรแต่ละตัวยังคงสะท้อนกลไกทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน โดย GDP แสดงถึงระดับกิจกรรมทางเศรษฐกิจโดยรวม ขณะที่ CON และ INV สะท้อนพฤติกรรมการใช้จ่ายของภาคครัวเรือนและการตัดสินใจลงทุนของภาคธุรกิจโดยตรง การคงตัวแปรทุกตัวไว้ในแบบจำลองจึงช่วยให้สามารถแยกผลกระทบของปัจจัยเชิงโครงสร้างและพฤติกรรมทางเศรษฐกิจได้อย่างชัดเจน และไม่ก่อให้เกิดปัญหาในการประมาณค่า เนื่องจากระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรยังไม่รุนแรงจนส่งผลให้ค่าคลาดเคลื่อนมาตรฐานเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรยังไม่สูงจนก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity ในการประมาณค่าแบบ OLS ซึ่งกำหนดไว้ไม่เกิน 0.80 โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์สิริ ไชยมนัส (2559)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยนี้พัฒนาขึ้นภายใต้แนวคิดทฤษฎีวัฏจักรเศรษฐกิจ (Business Cycle Theory) ซึ่งอธิบายว่าเศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลงเป็นช่วงของการขยายตัวและหดตัว โดยการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลกระทบต่อรายได้ การจ้างงาน การลงทุน และความสามารถในการชำระหนี้ของภาคธุรกิจและครัวเรือน เมื่อเศรษฐกิจอยู่ในช่วงขยายตัว ความสามารถในการชำระหนี้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ระดับหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ลดลง ในขณะที่ช่วงเศรษฐกิจถดถอย ความสามารถในการชำระหนี้ลดลง ทำให้ความเสี่ยงของการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มสูงขึ้น (Arnold, 2002; Mankiw, 1989)

ภายใต้กรอบแนวคิดของทฤษฎีวัฏจักรเศรษฐกิจ ตัวแปรทางเศรษฐกิจมหภาค เช่น ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ การลงทุนภาคเอกชน อัตราดอกเบี้ย อัตราการว่างงาน และอัตราแลกเปลี่ยน สะท้อนถึงภาวะการขยายตัวหรือหดตัวของเศรษฐกิจ ซึ่งส่งผลกระทบต่อรายได้และสภาพคล่องของภาคธุรกิจในแต่ละประเภทธุรกิจแตกต่างกัน ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยเหล่านี้จึงมีผลต่อระดับหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ทั้งในภาพรวมและในระดับธุรกิจ

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย

โดยรวม

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ, รายจ่ายเพื่อการบริโภค, การลงทุนภาคเอกชน, ดัชนีค่าเงินบาท, อัตราการว่างงาน, อัตราดอกเบี้ยเงินกู้, และดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ รวมถึงปัจจัยทางสังคม ได้แก่ งบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษาต่อ GDP, สัดส่วนประชากรที่มีอายุ 60 ปี ขึ้นไปต่อประชากรทั้งหมด, และวิกฤติ COVID-19 ทุกปัจจัยที่กล่าวข้างต้นไม่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยโดยรวม

ตารางที่ 4 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทยโดยรวม

ตัวแปร/แบบจำลอง	(1)
	NPL
GDP	0.3460 (0.2493)
CON	-0.0343 (0.2840)
INV	-0.4129 (0.2990)
NEER	0.0216 (0.1721)
UNEM	-0.7423 (1.4550)
MLR	-1.8643 (1.9137)
CONFI	0.3573 (0.2721)
EDU	0.0019 (0.1981)
AGE	-0.8882 (1.8155)
COVID	-3.8880 (2.8380)
Observations	96
R ² *	0.0764
Autocorrelation	0.6676
Heteroskedasticity	0.9643

หมายเหตุ: *ค่า R² มีค่าต่ำ เนื่องจากตัวแปรที่ใช้ในรูปอัตราการเปลี่ยนแปลง ประกอบกับการใช้ตัวแปรอิสระที่ค่อนข้างมาก เพื่อให้สามารถครอบคลุมถึงทั้งปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่อาจส่งผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งจะแตกต่างจากงานวิจัยที่ผ่านมาที่พิจารณาแค่ปัจจัยทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียวหรือใช้ตัวแปรอิสระที่จำกัด

2. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย จำแนกตามประเภทธุรกิจ

2.1 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีนัยสำคัญ ได้แก่ ผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศ, การลงทุนภาคเอกชน, ดัชนีค่าเงินบาท, อัตราการว่างงาน, อัตราดอกเบี้ยเงินกู้, และดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ สำหรับปัจจัยทางสังคมที่มีนัยสำคัญ ได้แก่ วิกฤติโควิด-19 ซึ่งอธิบายได้ ดังนี้

สำหรับปัจจัยทางเศรษฐกิจ พบว่า ผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศ (GDP) ส่งผลกระทบในทิศทางบวกต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการผลิต (คอลัมน์ที่ (1)) และธุรกิจกิจกรรมอสังหาริมทรัพย์ (คอลัมน์ที่ (4)) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.9218 และ 0.6761 ณ ระดับนัยสำคัญที่ร้อยละ 5 และร้อยละ 10 ตามลำดับ หมายความว่าเมื่อผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการผลิต และกิจกรรมอสังหาริมทรัพย์ จะเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.9218 และ 0.6761 ตามลำดับ

การลงทุนภาคเอกชน (INV) พบว่าส่งผลกระทบในทิศทางลบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล (คอลัมน์ที่ (2)) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -0.2973 ณ ระดับนัยสำคัญที่ร้อยละ 5 หมายความว่าเมื่อการลงทุนภาคเอกชนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคลจะลดลงร้อยละ 0.2973

ดัชนีค่าเงินบาท (NEER) ส่งผลกระทบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการเกษตร การป่าไม้ และการประมง (คอลัมน์ที่ (8)) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.4466 ณ ระดับนัยสำคัญที่ร้อยละ 1 หมายความว่า เมื่อดัชนีค่าเงินบาทเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการเกษตร การป่าไม้ และการประมงจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.4466

อัตราการว่างงาน (UNEM) ส่งผลกระทบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการเกษตร การป่าไม้ และการประมง (คอลัมน์ที่ (8)) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 3.8804 ณ ระดับนัยสำคัญที่ร้อยละ 5 หมายความว่า เมื่ออัตราการว่างงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการเกษตร การป่าไม้ และการประมงจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.8804

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (MLR) ส่งผลกระทบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการผลิต (คอลัมน์ที่ (1)) ธุรกิจบริการ (คอลัมน์ที่ (5)) และธุรกิจกิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย (คอลัมน์ที่ (9)) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -4.7278, -3.3417, และ -9.9824 ตามลำดับ ณ ระดับนัยสำคัญที่ร้อยละ 10 หมายความว่า เมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการผลิต ธุรกิจบริการ และธุรกิจกิจกรรมทางการเงิน และการประกันภัย จะลดลงร้อยละ -4.7278, -3.3417 และ -9.9824 ตามลำดับ

ดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ (CONFI) ส่งผลกระทบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล (คอลัมน์ที่ (2)) ธุรกิจการขายส่งและการขายปลีก การช้อปปิ้งออนไลน์และจักรยานยนต์ (คอลัมน์ที่ (3)) และธุรกิจการก่อสร้าง (คอลัมน์ที่ (6)) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.3593, 0.6435, และ 0.5362 ตามลำดับ ณ ระดับนัยสำคัญที่ร้อยละ 5 และร้อยละ 10 ตามลำดับ หมายความว่า เมื่อดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล ธุรกิจการขายส่งและการขายปลีก การช้อปปิ้งออนไลน์และจักรยานยนต์ และธุรกิจการก่อสร้างจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3593, 0.6435, และ 0.5362 ตามลำดับ

สำหรับอัตราการเปลี่ยนแปลงรายจ่ายเพื่อการบริโภค (CON) เป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจเพียงปัจจัยเดียวที่ไม่ส่งผลกระทบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของทุกประเภทธุรกิจ แสดงให้เห็นว่าปัจจัยดังกล่าว ไม่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

2.2 ปัจจัยทางสังคม

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยทางสังคมที่มีนัยสำคัญ ได้แก่ วิกฤติโควิด-19 (COVID) ส่งผลกระทบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการผลิต (คอลัมน์ที่ (1)) และธุรกิจกิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย (คอลัมน์ที่ (9)) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -9.3725 และ -30.8686 ตามลำดับ ณ ระดับนัยสำคัญที่ร้อยละ 5 และร้อยละ 10 หมายความว่า หากเกิดวิกฤติโควิด-19 หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการผลิต (คอลัมน์ที่ (1)) และธุรกิจกิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย (คอลัมน์ที่ (9)) จะลดลงร้อยละ 9.3725 และ 30.8686 ตามลำดับ

อัตราการเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษาต่อ GDP (EDU) และอัตราการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนประชากรที่มีอายุ 60 ปี ขึ้นไปต่อประชากรทั้งหมด (AGE) ไม่ส่งผลกระทบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของทุกประเภทธุรกิจ แสดงให้เห็นว่าปัจจัย 2 ปัจจัยดังกล่าว ไม่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ตารางที่ 5 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทยจำแนกตามประเภทธุรกิจ

ตัวแปร/ แบบจำลอง	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
	MANU	PERS	WHOLE	REAL	SERV	CONS	TRAN	AGRI ^a	FIN	MINE
GDP	0.9218** (0.4371)	0.1592 (0.2126)	0.0806 (0.3103)	0.6761* (0.3987)	-0.4128 (0.3399)	0.0178 (0.3462)	-1.5607 (1.2707)	0.4989 (0.4593)	1.4949 (1.3541)	14.4943 (14.0141)
CON	-0.0190 (0.4260)	0.0216 (0.2042)	-0.1730 (0.3543)	-0.0853 (0.5107)	0.5239 (0.3093)	0.3009 (0.3478)	0.3948 (1.1880)	-0.4497 (0.3868)	-0.9056 (1.3995)	-14.7692 (14.5258)
INV	-0.6672 (0.4531)	-0.2973** (0.1477)	-0.3518 (0.3574)	-0.2738 (0.3045)	-0.2345 (0.2862)	-0.3490 (0.2753)	-0.3286 (0.9429)	-0.0838 (0.2076)	-0.7939 (1.1205)	-3.8757 (4.1471)

ตารางที่ 5 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทยจำแนกตามประเภทธุรกิจ (ต่อ)

ตัวแปร/ แบบจำลอง	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
	MANU	PERS	WHOLE	REAL	SERV	CONS	TRAN	AGRI ^a	FIN	MINE
NEER	-0.0206 (0.2605)	0.0803 (0.0845)	0.0290 (0.2060)	0.0222 (0.1992)	-0.1663 (0.1703)	0.0086 (0.1596)	-0.3771 (0.4711)	0.4466*** (0.1519)	-0.0244 (0.6359)	-0.1005 (1.5146)
UNEM	-0.2622 (2.1378)	-0.7435 (0.8656)	-0.5962 (1.7314)	-0.9404 (1.8814)	-2.2227 (1.4651)	-0.4561 (1.5851)	-2.0616 (3.4931)	3.8804** (1.8174)	-3.9866 (5.0330)	8.2287 (10.1606)
MLR	-4.7278* (2.6896)	1.3236 (1.0523)	-0.5381 (2.2127)	-1.8925 (2.5709)	-3.3417* (1.9945)	-1.2202 (2.0960)	2.1114 (4.5043)	1.4205 (1.9014)	-9.9824* (5.9924)	-1.2636 (11.3609)
CONFI	0.5627 (0.4210)	0.3593** (0.1797)	0.6435* (0.3282)	-0.2086 (0.3291)	0.0529 (0.3084)	0.5362* (0.2770)	-0.5353 (1.2156)	0.4630 (0.2848)	-0.7763 (1.2828)	6.8036 (7.2845)
EDU	0.0848 (0.3046)	-0.0037 (0.1162)	-0.0732 (0.2348)	0.0761 (0.2425)	-0.1210 (0.1890)	-0.1814 (0.2080)	-0.6107 (0.6187)	0.2480 (0.2647)	-0.5039 (0.7126)	-4.9374 (5.3981)
AGE	-3.8092 (2.7260)	0.6916 (0.8406)	-1.5160 (2.1616)	2.0291 (2.8741)	1.0929 (2.0423)	1.2893 (2.2923)	5.5988 (5.0426)	0.5271 (1.3470)	-6.1911 (7.2241)	29.4764 (27.5692)
COVID	-9.3725** (4.1967)	-1.8537 (2.4492)	-1.9159 (3.3612)	0.9622 (5.5868)	-3.5065 (3.0946)	-2.6883 (2.8057)	4.4633 (10.3447)	-4.2164 (3.0906)	-30.8686* (15.9340)	-77.3549 (76.2061)
Observations	96	96	96	96	96	96	96	96	96	96
R ^{2****}	0.0870	0.2619	0.0727	0.0479	0.1274	0.1442	0.0801	0.1357	0.0401	0.0366
Autocorrelation	0.7382	0.3973	0.1306	0.5522	0.6426	0.2146	1.1351	6.5241	0.3495	0.3755
Heteroskedasticity	1.0603	0.9781	0.9145	0.8063	0.8073	0.9969	0.3155	1.3406	0.3608	0.3414

หมายเหตุ: */**/** แสดงถึงระดับนัยสำคัญที่ร้อยละ 10, 5 และ 1 ตามลำดับ, ตัวเลขในวงเล็บ (-) แสดงค่า standard error

**** ค่า R square มีค่าต่ำ เนื่องจากตัวแปรที่ใช้ในรูปอัตราการเปลี่ยนแปลง ประกอบกับการใช้ตัวแปรอิสระที่ค่อนข้างมากเพื่อให้สามารถครอบคลุมถึงทั้งปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่อาจส่งผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งจะแตกต่างจากงานวิจัยที่ผ่านมาที่พิจารณาแค่ปัจจัยทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียวหรือใช้ตัวแปรอิสระที่จำกัด
a ค่า Coefficient และ standard errors โดยใช้แบบ Newey-West เพื่อแก้ไขปัญหา Autocorrelation

ดังนั้น จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย พบว่า ทั้งปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ไม่ส่งผลกระทบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ในภาพรวมของประเทศไทย โดยปัจจัยดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ที่จำแนกตามประเภทธุรกิจมากกว่า และเมื่อจำแนกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้แต่ละประเภทธุรกิจ พบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยทางสังคม ได้แก่ GDP อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (MLR) และวิกฤติโควิด-19 ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการผลิต และธุรกิจกิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย เนื่องจากทั้ง 2 ประเภทธุรกิจมีความอ่อนไหวต่อภาวะเศรษฐกิจทั้ง GDP และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ อีกทั้งยังได้รับผลกระทบโดยตรงจากวิกฤติการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ สำหรับหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากปัจจัยทางเศรษฐกิจอย่างมีนัยสำคัญเพียงอย่างเดียว ได้แก่ ธุรกิจการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล และธุรกิจการเกษตร การป่าไม้ และการประมง ซึ่งพบว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การลงทุนภาคเอกชน, ดัชนีค่าเงินบาท, อัตราการว่างงาน และดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในธุรกิจดังกล่าว ในขณะที่หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการขายส่ง และการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์, ธุรกิจกิจกรรมอสังหาริมทรัพย์, ธุรกิจการบริการ และธุรกิจการก่อสร้าง พบว่า ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ, GDP, อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (MLR), ในทางกลับกันธุรกิจการสาธารณูปโภคและการขนส่ง รวมถึงธุรกิจการเหมืองแร่และเหมืองหิน ไม่พบว่ามีปัจจัย

ทางเศรษฐกิจและสังคมที่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ โดยสรุปผลการศึกษานี้สามารถแสดงได้ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ทิศทางและความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทางเศรษฐกิจและสังคม และหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยแยกตามประเภทธุรกิจ

ตัวแปร	GDP	CON	INV	NEER	UNEM	MLR	CONFI	COVID	EDU	AGE
Y1_NPL										
Y2_MANU	✓(+)					✓(-)		✓(-)		
Y3_PERS			✓(-)				✓(+)			
Y4_WHOLE							✓(+)			
Y5_REAL	✓(+)									
Y6_SERV						✓(-)				
Y7_CONS							✓(+)			
Y8_TRAN										
Y9_AGRI				✓(+)	✓(+)					
Y10_FIN						✓(-)		✓(-)		
Y11_MINE										

หมายเหตุ: 1. การทดสอบปัญหาความสัมพันธ์เชิงเส้นของตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) ใช้ค่าสถิติ Correlation
2. การทดสอบปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ใช้วิธี Breusch Godfrey Serial Correlation LM test
3. การทดสอบปัญหาความแปรปรวนของตัวคลาดเคลื่อนไม่คงที่ (Heteroscedasticity) ใช้วิธี Breusch Pagan Godfrey

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ, รายจ่ายเพื่อการบริโภค, การลงทุนภาคเอกชน, ดัชนีค่าเงินบาท, อัตราการว่างงาน, อัตราดอกเบี้ยเงินกู้, และดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ รวมถึงปัจจัยทางสังคม ได้แก่ งบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษาต่อ GDP และสัดส่วนประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปต่อประชากรทั้งหมด ทุกปัจจัยที่กล่าวข้างต้นไม่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยโดยรวม ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะปัจจัยดังกล่าวอาจมีแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้จำแนกตามประเภทธุรกิจมากกว่าที่จะส่งผลกระทบในภาพรวม โดยอาจเกิดจากโครงสร้างทางเศรษฐกิจและความเปราะบางทางการเงินของแต่ละประเภทธุรกิจนั้น มีความแตกต่างกัน ดังนั้นอาจทำให้ไม่พบความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์โดยรวม

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีนัยสำคัญ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ, การลงทุนภาคเอกชน, ดัชนีค่าเงินบาท, อัตราการว่างงาน, อัตราดอกเบี้ยเงินกู้, และดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ สำหรับปัจจัยทางสังคมที่มีนัยสำคัญ ได้แก่ วิกฤติโควิด-19 ซึ่งอธิบายได้ ดังนี้

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ส่งผลกระทบในทิศทางบวกต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการผลิตและธุรกิจกิจกรรมอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการขยายตัวของ GDP สะท้อนภาวะเศรษฐกิจที่เติบโต ส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์เร่งขยายสินเชื่อเพื่อรองรับการลงทุนและการบริโภค อีกทั้งอาจใช้โอกาสดังกล่าวเพื่อแสวงหากำไรจากการปล่อยกู้ โดยผ่อนคลายนโยบายการปล่อยสินเชื่อ ซึ่งเพิ่มความเสี่ยงในการผิดนัดชำระหนี้ และทำให้หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในธุรกิจการผลิต และกิจกรรมอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งมักได้รับวงเงินกู้ที่มีมูลค่าสูงเพื่อการลงทุนด้านการผลิตและสินเชื่อเพื่อการก่อสร้าง อีกทั้งสินเชื่อเหล่านี้มักมีระยะเวลาการชำระหนี้ยาวนาน เมื่อเศรษฐกิจขยายตัว การผ่อนคลายนโยบายการปล่อยสินเชื่อยิ่งเพิ่มโอกาสในการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจทั้งสองประเภทดังกล่าวให้มีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น (ศูนย์ข้อมูลอสังหาริมทรัพย์, 2566; ศูนย์วิจัยกสิกรไทย; 2568)

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Saba et al. (2012) ที่พบว่า การเปลี่ยนแปลงของ Real GDP มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกต่อการเปลี่ยนแปลงของ NPL อย่างมีนัยสำคัญ

การลงทุนภาคเอกชน (INV) ส่งผลกระทบต่อในทิศทางลบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเพิ่มขึ้นของการลงทุนภาคเอกชนสะท้อนถึงการขยายตัวของเศรษฐกิจและการจ้างงานที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ภาคธุรกิจมีศักยภาพในการชำระหนี้มากขึ้น สามารถลดระดับหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้รวมถึงเมื่อภาคเอกชนมีการลงทุนเพิ่มเติม แสดงให้เห็นว่า อาจมีการขยายกิจการ เมื่อผู้ประกอบการขยายกิจการ ส่งผลให้มีการจ้างงานในตลาดแรงงานเพิ่มขึ้น เมื่อมีการจ้างงานเพิ่มขึ้นส่งผลให้ประชาชนมีงานทำ นำเงินไปชำระหนี้จากการอุปโภคบริโภค ซึ่งนำไปสู่การลดลงของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล (ปิยะ ภูมิ เกียรติวิระศักดิ์, 2562) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วัศพล ภัทรธรรมา (2566) ที่พบว่า ดัชนีการลงทุนภาคเอกชนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ทั้งระบบ

ดัชนีค่าเงินบาท (NEER) ส่งผลกระทบต่อในทิศทางบวกต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการเกษตร การป่าไม้ และการประมง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการแข็งค่าของเงินบาท ทำให้ธุรกิจในประเทศสามารถส่งออกได้ลดลงและส่งผลกระทบต่อรายได้จากการส่งออกลดลง เนื่องจากความสามารถในการแข่งขันด้านราคาลดลง ส่งผลให้หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจเพิ่มขึ้น ซึ่งสินค้าส่งออกสำคัญของไทยทั้งกลุ่มการเกษตร การป่าไม้ และการประมง ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการแข็งค่าของเงินบาท ซึ่งสอดคล้องกับรายงานตามติดเศรษฐกิจไทยของ ธนาคารโลก (2563) ที่ระบุว่า ภาคเกษตรไทยมีความเสี่ยงที่จะเผชิญแรงกดดันด้านราคาส่งออกจากค่าเงินบาทที่แข็งค่าในระยะยาว นอกจากนี้ ธุรกิจการเกษตร การป่าไม้ และการประมงยังมีลักษณะอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ เนื่องจากการผลิตต้องอาศัยการลงทุนล่วงหน้าและไม่สามารถปรับตัวได้อย่างทันท่วงทีต่อความผันผวนของค่าเงินบาท ส่งผลให้ความเสี่ยงด้านรายได้เพิ่มสูงขึ้น และนำไปสู่การเพิ่มขึ้นของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในที่สุด

อัตรการว่างงาน (UNEM) ส่งผลกระทบต่อในทิศทางบวกต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการเกษตร การป่าไม้ และการประมง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหากอัตรการว่างงานเพิ่มขึ้น แสดงถึงจำนวนผู้ไม่มีงานทำหรือรายได้ลดลงสูงขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากการปิดตัวลงของภาคธุรกิจ อัตรการผิตนัดชำระหนี้ในระบบการเงินจึงมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น โดยจะเห็นว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นจะเกิดต่อธุรกิจการเกษตร การป่าไม้ และการประมง ซึ่งเป็นสินค้าที่ขึ้นอยู่กับฤดูกาลจะต้องเผชิญกับปัญหาจากการว่างงานในฤดูเก็บเกี่ยวและเพาะเลี้ยงค่อนข้างสูง ซึ่งอาจส่งผลให้ธุรกิจรายได้ลดลง และทำให้หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจเพิ่มขึ้น (สถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์, 2567; พชรินทร์ มาบุญ และพัชรีย์ สุริยะ, 2559) สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Plikas et al. (2024) และ Pancotto et al. (2024) พบว่า อัตรการว่างงานมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

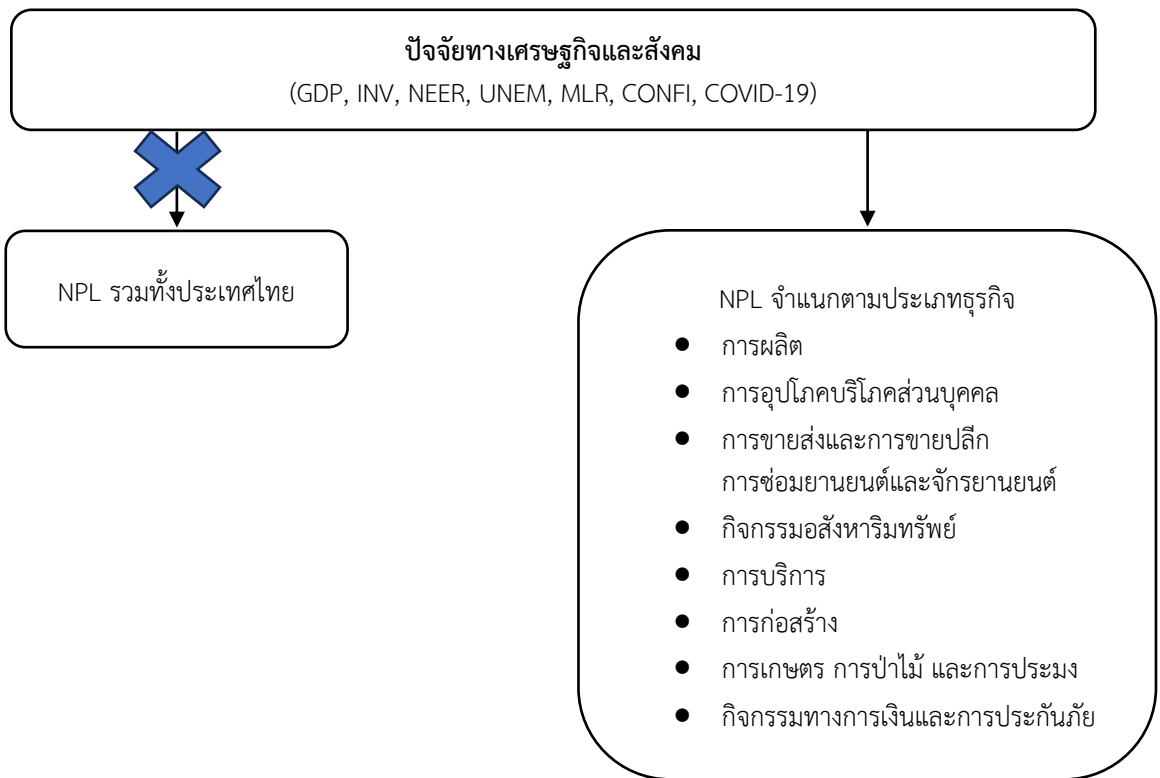
อัตรดอกเบี้ยเงินกู้ (MLR) ส่งผลกระทบต่อในทิศทางลบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการผลิต ธุรกิจบริการ และธุรกิจกิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะธุรกิจดังกล่าวมีสัดส่วนเงินกู้ที่ค่อนข้างสูง (High Leverage) ดังนั้นเมื่ออัตรดอกเบี้ยลดลง ธนาคารอาจคลายความเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อ ส่งผลให้มีการปล่อยกู้ที่ไม่ได้คุณภาพเพิ่มขึ้น และทำให้หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นตามไปด้วย (Ariccia et al., 2013) สอดคล้องกับทฤษฎีด้านปริมาณเงินกู้และความเข้มงวดในการให้สินเชื่อ โดยเมื่ออัตรดอกเบี้ยสูงขึ้น ธนาคารมีแนวโน้มเพิ่มความเข้มงวดในการพิจารณาสินเชื่อ ส่งผลให้ธุรกิจที่มีความเสี่ยงสูงได้รับสินเชื่อลดลง และลดโอกาสเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้สอดคล้องกับผลการศึกษาของชัชวาลย์ ใจธีรภาพกุล (2554) และบุญญภัทร์ พจนานันท์กุล และวรรณรพี บานชื่นวิจิตร (2561) ที่พบว่า อัตรดอกเบี้ยเงินกู้มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ (CONFI) ส่งผลกระทบต่อในทิศทางบวกต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล ธุรกิจการขนส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์ และธุรกิจการก่อสร้าง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเมื่อดัชนีความเชื่อมั่นภาคธุรกิจเพิ่มสูงขึ้น จะทำให้ความเชื่อมั่นของภาคธุรกิจ

เพิ่มสูงขึ้น และธนาคารจะมีแนวโน้มผ่อนคลายมาตรการในการปล่อยสินเชื่อ ซึ่งอาจนำไปสู่การปล่อยสินเชื่อที่มีความเสี่ยงสูงขึ้น โดยเฉพาะสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล ธุรกิจขายส่งและขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์ รวมถึงธุรกิจการก่อสร้าง โดยกลุ่มธุรกิจดังกล่าว เมื่อได้รับวงเงินสินเชื่อเพิ่มขึ้น อาจมีการลงทุนในสินทรัพย์เสี่ยงหรือขยายกิจการมากขึ้น แต่การลงทุนที่มากเกินไปอาจก่อให้เกิดปัญหากระแสเงินสดไม่เพียงพอ ส่งผลให้ความสามารถในการชำระหนี้ลดลง และนำไปสู่การเพิ่มขึ้นของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Srimanchanda, 2023)

นอกจากนี้ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยทางสังคมที่มีนัยสำคัญ ได้แก่ วิกฤติโควิด-19 (COVID) ส่งผลกระทบในทิศทางลบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการผลิต และธุรกิจกิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นผลมาจากมาตรการช่วยเหลือจากธนาคารแห่งประเทศไทยที่สนับสนุนการรับโอนทรัพย์สินหลักประกันเพื่อชำระหนี้ (โครงการพักทรัพย์ พักหนี้) โดยให้ผู้ประกอบธุรกิจโอนทรัพย์สินชำระหนี้แก่สถาบันการเงินโดยมีเงื่อนไขซื้อคืนในราคาที่โอนไปและมีสิทธิเช่าทรัพย์สินนั้นกลับไปใช้ประกอบธุรกิจได้ตามปกติ โดยเฉพาะธุรกิจการผลิต และธุรกิจกิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย ซึ่งเป็นธุรกิจที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากวิกฤติโควิด-19 ที่ประสบปัญหาต้องหยุดดำเนินการผลิต และลูกค้าของธุรกิจกิจกรรมทางการเงินและการประกันภัยที่ค่อนข้างมีความเปราะบางในการชำระหนี้ตามลำดับ เมื่อมาตรการของธนาคารแห่งประเทศไทยข้างต้น ส่งผ่านไปยังธุรกิจทั้ง 2 ประเภท ดังกล่าว ระดับหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ลดลงในช่วงสถานการณ์โควิด-19 จึงลดลง (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2565; ธนาคารโลก, 2563) โดยผลกระทบดังกล่าวสะท้อนการแทรกแซงเชิงนโยบายของ ธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งช่วยชะลอการปรากฏของ NPL มากกว่าการลดความเสี่ยงเชิงโครงสร้างอย่างแท้จริง

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 3 องค์ความรู้ใหม่

งานวิจัยนี้ก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ โดยชี้ให้เห็นว่า การวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับมหภาคเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอในการอธิบายการเปลี่ยนแปลงของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย เนื่องจากการพิจารณาในระดับภาพรวมอาจก่อให้เกิดอคติจากการรวบรวมข้อมูล และไม่สามารถสะท้อนความแตกต่างเชิงโครงสร้างระหว่างภาคธุรกิจแต่ละประเภทได้อย่างชัดเจน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจเดียวกัน

อาจส่งผลกระทบต่อ NPL แตกต่างกันในด้านทิศทางและความรุนแรงของผลกระทบ ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะเฉพาะของแต่ละประเภทธุรกิจทำหน้าที่เป็นกลไกส่งผ่านที่แตกต่างกันระหว่างภาวะเศรษฐกิจมหภาคกับความเสถียรด้านเครดิต ดังนั้นการวิเคราะห์ในระดับรายประเภทธุรกิจจึงช่วยลดข้อจำกัดของการวิเคราะห์แบบภาพรวม และนำไปสู่การประเมินความเสี่ยงที่แม่นยำมากขึ้น ซึ่งมีนัยสำคัญต่อการกำหนดนโยบายสินเชื่อและการบริหารความเสี่ยงของสถาบันการเงิน

สรุปผลการวิจัย

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ทั้งในภาพรวมและจำแนกตามประเภทธุรกิจ 10 ประเภท โดยใช้ข้อมูลอนุกรมเวลารายไตรมาสตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 – 2567 จากธนาคารแห่งประเทศไทย ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจและปัจจัยทางสังคมไม่ส่งผลกระทบต่อระดับหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ของประเทศไทยในภาพรวม อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาในระดับประเภทธุรกิจพบว่า ปัจจัยดังกล่าวส่งผลกระทบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการเกษตรอย่างมีนัยสำคัญ โดยผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ส่งผลในทิศทางบวกต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการผลิตและธุรกิจกิจกรรมอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งธุรกิจการผลิตมีความอ่อนไหวมากกว่า (0.9218 เทียบกับ 0.6761) ขณะที่การลงทุนภาคเอกชนส่งผลในทิศทางลบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล (-0.2973) สะท้อนบทบาทของการขยายตัวทางเศรษฐกิจต่อการลดความเสี่ยงด้านเครดิตในภาคครัวเรือน ดัชนีค่าเงินบาทและอัตราการว่างงานส่งผลในทิศทางบวกต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการเกษตร การป่าไม้ และการประมง โดยเฉพาะอัตราการว่างงานมีขนาดผลกระทบสูง (3.8804) แสดงถึงความเปราะบางของธุรกิจการเกษตร การป่าไม้ และการประมง ต่อภาวะเศรษฐกิจ สำหรับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ส่งผลในทิศทางลบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจหลายประเภท โดยธุรกิจกิจกรรมทางการเงินและประกันภัยมีความอ่อนไหวสูงสุด (-9.9824) รองลงมา คือ ธุรกิจการผลิตและธุรกิจบริการ ตามลำดับ (-4.7278 และ -3.3417) ขณะที่ดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจส่งผลในทิศทางบวกต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์ และจักรยานยนต์ ซึ่งมีขนาดผลกระทบสูงสุด (0.6435) รองลงมา คือ ธุรกิจการก่อสร้าง และการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล ตามลำดับ (0.5362 และ 0.3593) ในส่วนของปัจจัยทางสังคม พบว่าวิกฤติ COVID-19 ส่งผลในทิศทางลบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการผลิตและธุรกิจกิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย โดยธุรกิจกิจกรรมทางการเงินและการประกันภัยมีขนาดผลกระทบรุนแรงที่สุด (-30.8686) ขณะที่ปัจจัยอัตราการเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษาต่อ GDP และโครงสร้างประชากรไม่พบความสัมพันธ์กับหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้โดยมีนัยสำคัญ ในขณะที่หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการสาธารณสุขและการขนส่ง รวมถึงธุรกิจเหมืองแร่และเหมืองหิน ไม่พบว่า มีปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่ส่งผลกระทบต่อระดับหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 จากการศึกษาพบว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ส่งผลกระทบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการผลิต และธุรกิจกิจกรรมอสังหาริมทรัพย์ ดังนั้นธนาคารพาณิชย์ควรกำหนดนโยบายการปล่อยสินเชื่อที่รัดกุมและมีการติดตามคุณภาพสินเชื่อของธุรกิจดังกล่าวอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะในช่วงที่เศรษฐกิจขยายตัว (ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มสูงขึ้น) เพื่อลดความเสี่ยงจากการเพิ่มขึ้นของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Bank of Thailand, 2025) ขณะที่ภาครัฐควรใช้นโยบายที่เร่งการขยายตัวของ GDP อย่างระมัดระวัง โดยไม่ให้เกิดการลงทุนเกินตัวในภาคการผลิตและอสังหาริมทรัพย์ พร้อมทั้งออกมาตรการกำกับดูแลทางการเงินของผู้ประกอบการ เพื่อลดโอกาสที่หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้จะเพิ่มขึ้นในอนาคต ในส่วนของผู้ประกอบการธุรกิจการผลิตและธุรกิจกิจกรรมอสังหาริมทรัพย์ ควรดำเนินธุรกิจอย่างระมัดระวังในช่วงเศรษฐกิจขยายตัว ไม่ขยายการลงทุนเกินศักยภาพ เพื่อป้องกันความเสี่ยงในการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ สุดท้ายนี้นักลงทุนควรพิจารณาข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศควบคู่กับข้อมูลทางการเงินของธุรกิจการผลิตและกิจกรรมอสังหาริมทรัพย์ เพื่อลดผลกระทบจากความผันผวนของธุรกิจดังกล่าว ซึ่งมีความอ่อนไหวต่อวัฏจักรเศรษฐกิจ

1.2 จากการศึกษาพบว่า การลงทุนภาคเอกชนส่งผลกระทบต่อในทิศทางลบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจ การอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล ดังนั้นภาครัฐควรสนับสนุนการลงทุนภาคเอกชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมความมั่นคงให้กับธุรกิจ การอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล

1.3 จากผลการศึกษาพบว่า ดัชนีค่าเงินบาท และอัตราการว่างงาน ส่งผลกระทบต่อในทิศทางบวกต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการเกษตร การป่าไม้ และการประมง ดังนั้นธนาคารพาณิชย์ควรพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่ยืดหยุ่นและเหมาะสมกับลักษณะธุรกิจภาคเกษตรและการประมง เช่น สินเชื่อต่างประเทศ (FX Option) (ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย, 2561) เพื่อช่วยป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนที่มีความผันผวน ขณะที่ภาครัฐควรให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายด้านการบริหารจัดการการเงิน ควบคู่ไปกับมาตรการสร้างงานและลดอัตราว่างงาน รวมถึงการสนับสนุนธุรกิจในช่วงนอกฤดูกาลเก็บเกี่ยว เช่น การให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ การจัดทำโครงการประกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน และการส่งเสริมการใช้เครื่องมือทางการเงินเพื่อบริหารความเสี่ยง (OECD, 2023) ด้านผู้ประกอบการควรใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน และวางแผนทางการเงินอย่างรอบคอบเพื่อรองรับความผันผวน เช่น ใช้สัญญาซื้อขายล่วงหน้า (Forward Contract) หรือการทำประกันความเสี่ยง เพื่อลดผลกระทบจากความผันผวนของค่าเงินบาทและการว่างงานในภาคการเกษตร การป่าไม้ และการประมง สำหรับนักลงทุนควรพิจารณาความเสี่ยงทั้งด้านอัตราแลกเปลี่ยนและผลกระทบจากอัตราว่างงาน รวมถึงฤดูกาลการผลิตก่อนตัดสินใจลงทุนในธุรกิจดังกล่าว เพื่อช่วยลดโอกาสขาดทุนจากหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจ

1.4 จากการศึกษาพบว่า อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (MLR) ส่งผลกระทบต่อในทิศทางลบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการผลิต ธุรกิจบริการ และธุรกิจกิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย ดังนั้นธนาคารพาณิชย์ควรพัฒนาผลิตภัณฑ์สินเชื่อที่เหมาะสมกับความสามารถในการชำระหนี้ของธุรกิจดังกล่าว พร้อมทั้งติดตามการผ่อนชำระอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะในช่วงดอกเบี้ยขาสูง ในขณะที่ภาครัฐควรใช้นโยบายที่มีการผ่อนปรนการให้เงินกู้กับผู้ประกอบการธุรกิจดังกล่าวอย่างระมัดระวัง (Bank of Thailand, 2025) เพื่อลดความเสี่ยงจากการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ด้านผู้ประกอบการควรวางแผนการใช้แหล่งเงินทุนจากการกู้ยืมอย่างรอบคอบ ไม่ก่อกวนความสามารถในการชำระในช่วงดอกเบี้ยขาสูง ส่วนนักลงทุนควรพิจารณาผลกระทบของอัตราดอกเบี้ยและความเสี่ยงของธุรกิจทั้ง 3 กลุ่ม และควรกระจายการลงทุนเพื่อรองรับความผันผวนของตลาดการเงินและอัตราดอกเบี้ยในอนาคต (ชนกานต์ เมฆยงค์, 2564)

1.5 จากการศึกษาพบว่า ดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ ส่งผลกระทบต่อในทิศทางบวกต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล ดังนั้นธนาคารพาณิชย์ควรเฝ้าระวังติดตามแนวโน้มความเชื่อมั่นทางธุรกิจ และปรับเงื่อนไขสินเชื่อให้เหมาะสม พร้อมให้คำแนะนำด้านการวางแผนการเงินแก่ธุรกิจการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล ในขณะที่ภาครัฐควรบังคับใช้มาตรการส่งเสริมการลงทุน เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นทางธุรกิจอย่างระมัดระวัง เนื่องจากมีโอกาสที่หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้จะเพิ่มขึ้น การคาดการณ์เศรษฐกิจที่ชัดเจน และการกำกับดูแลการให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบ (Responsible Lending) (Bangkok Post, 2024) เพื่อป้องกัน NPL ที่เพิ่มขึ้น ด้านผู้ประกอบการควรเฝ้าติดตามสภาพเศรษฐกิจและปรับกลยุทธ์ของธุรกิจ โดยคำนึงถึงดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ เพื่อลดความเสี่ยงของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

1.6 จากการศึกษา พบว่า วิกฤติโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อในทิศทางลบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจ การผลิต และธุรกิจกิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย ดังนั้นในช่วงวิกฤติโรคระบาดธนาคารพาณิชย์ควรผ่อนปรนมาตรการในการให้สินเชื่อ เช่น การปรับเงื่อนไขการชำระหนี้หรือการขยายระยะเวลาชำระหนี้ เพื่อช่วยลดความเสี่ยงหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2563) ขณะที่ภาครัฐควรออกมาตรการช่วยเหลือธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤติโควิด-19 เช่น การสนับสนุนเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ การลดภาระภาษี และการสร้างมาตรการเยียวยาเศรษฐกิจ เพื่อช่วยฟื้นฟูธุรกิจ (Tilleke & Gibbins, 2021) ด้านผู้ประกอบการธุรกิจดังกล่าวควรเสริมความเข้มแข็งทางการเงินภายในองค์กรในช่วงวิกฤติโควิด-19 เช่น วางแผนสภาพคล่องและบริหารต้นทุน รวมถึงปรับกระบวนการผลิตและบริการให้สอดคล้องกับข้อจำกัดทางสังคมและเศรษฐกิจ

1.7 จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจส่งผลกระทบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้แตกต่างกันไปในแต่ละประเภทธุรกิจ สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการดำเนินนโยบายกำกับดูแลทางการเงินเชิงมหภาค (Macroprudential Policy) ที่มีความยืดหยุ่นและเฉพาะเจาะจงมากขึ้น ภาครัฐและหน่วยงานกำกับดูแลควรพิจารณาการใช้มาตรการกำกับดูแลที่แตกต่างตามลักษณะความเสี่ยงของแต่ละภาคธุรกิจ เช่น การกำหนดอัตราส่วนสินเชื่อต่อมูลค่าหลักประกัน (Loan-to-Value Ratio: LTV) ที่เข้มงวดมากขึ้นในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ หรือการกำหนดหลักเกณฑ์การปล่อยสินเชื่อที่สอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของผู้ประกอบการในภาคการผลิตและภาคธุรกิจที่มีความอ่อนไหวต่อวัฏจักรเศรษฐกิจ ทั้งนี้ การดำเนินนโยบายกำกับดูแลเชิงมหภาคดังกล่าวจะช่วยลดความเสี่ยงเชิงระบบของภาคการเงิน ป้องกันการสะสมของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในระยะยาว และเสริมสร้างเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงินโดยรวม

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการศึกษาครั้งถัดไปผู้ศึกษาอาจเปลี่ยนการศึกษาไปในข้อมูลของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของประเทศไทยในกลุ่มอื่น ๆ เช่น หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารรัฐ หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้แยกรายจังหวัด หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้แยกตามภาค เป็นต้น โดยอาจใช้ปัจจัยเดียวกับการศึกษาครั้งนี้ เพื่อศึกษาถึงความเสี่ยง และความแตกต่างระหว่างหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในแต่ละกลุ่ม

2.2 ในการศึกษาครั้งถัดไปผู้ศึกษาอาจเพิ่มการศึกษาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ในต่างประเทศ เพื่อแสดงการเปรียบเทียบกับผลกระทบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

2.3 ในการศึกษาครั้งถัดไปผู้ศึกษาอาจขยายกรอบการวิเคราะห์เชิงเศรษฐมิติจากแบบจำลอง OLS ไปสู่การทดสอบความสัมพันธ์ระยะยาวและระยะสั้นระหว่างตัวแปร โดยใช้วิธีการทดสอบความสัมพันธ์ร่วมเชิงดุลยภาพ (Cointegration) และแบบจำลองการปรับตัวระยะสั้น (Error Correction Model: ECM) เนื่องจากข้อมูลที่ใช้เป็นอนุกรมเวลารายไตรมาสซึ่งอาจมีคุณสมบัติไม่นิ่ง (non-stationary) การประยุกต์ใช้แบบจำลองดังกล่าวจะช่วยให้สามารถแยกอธิบายผลกระทบในระยะยาวและกลไกการปรับตัวในระยะสั้นได้อย่างชัดเจนมากขึ้น อีกทั้งยังสามารถนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบและอภิปรายร่วมกับผลการประมาณค่าแบบ OLS ในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อเพิ่มความลึกและความน่าเชื่อถือของข้อค้นพบเชิงประจักษ์

2.4 ในการศึกษาครั้งถัดไปผู้ศึกษาอาจขยายระดับการวิเคราะห์ไปสู่ระดับธนาคารรายแห่ง (Bank-level Analysis) โดยใช้ข้อมูลแบบ Panel Data เพื่อศึกษาความแตกต่างของพฤติกรรมหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของแต่ละธนาคาร ทั้งนี้ควรพิจารณานำตัวแปรคุณลักษณะเฉพาะของธนาคาร (Bank Characteristics) เช่น ขนาดธนาคาร (Size) สภาพคล่อง (Liquidity) เงินกองทุน (Capital) และคุณภาพสินทรัพย์ เข้ามาเป็นตัวแปรอธิบายเพิ่มเติม ซึ่งจะช่วยสะท้อนบทบาทของโครงสร้างภายในสถาบันการเงินควบคู่กับปัจจัยมหภาค อันจะทำให้การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านเครดิตมีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้น และสามารถนำไปใช้กำหนดนโยบายกำกับดูแลเชิงสถาบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- ชนกกานต์ เมฆยงค์. (2564). ผลของการเปลี่ยนแปลงส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยต่อเงินทุนเคลื่อนย้ายต่างชาติในหลักทรัพย์ไทย. สืบค้นจาก https://www.bot.or.th/content/dam/bot/documents/th/research-and-publications/research/faq/FAQ_190.pdf.
- ชัชวาลย์ ใจธีรภาพกุล. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย. (เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- ธนาคารทหารไทยธนชาต. (2567). รู้ทันหนี้เสีย (NPL) คืออะไร แก้ยังงั้นให้ประวัติไม่เสียชื่อ. สืบค้นจาก <https://www.ttbank.com/th/fin-tips/detail/pl-what-is-npl>.
- ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย. (2561). EXIM BANK จัดสัมมนาโครงการบริหารความเสี่ยง FX ของ SMEs กระตุ้นผู้ส่งออก SMEs ใช้เครื่องมือปิดความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน. สืบค้นจาก <https://www.exim.go.th/TH/Newsroom/newsactivities/EXIM-BANK->

%E0%B8%88%E0%B8%94%E0%B8%AA%E0%B8%A1%E0%B8%A1%E0%B8%99%E0%B8%B2%E0%B9%82%E0%B8%84%E0%B8%A3%E0%B8%87%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%9A%E0%B8%A3%E0%B8%AB%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%B2%E0%B8%A1%E0%B9%80%E0%B8%AA%E0%B8%A2%E0%B8%87-FX-%E0%B8%82%E0%B8%AD%E0%B8%87-S-(7).aspx.

ธนาคารโลก. (2563). รายงานตามติดเศรษฐกิจไทย. สืบค้นจาก

<https://www.worldbank.org/th/country/thailand/publication/thailand-economic-monitor-productivity-for-prosperity>.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2563). สถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจและประชาชนในวงกว้าง. สืบค้นจาก <https://www.bot.or.th/th/our-roles/special-measures/covid-19.html>.

_____. (2565). ผลกระทบจากไวรัส COVID-19 ต่อภาคธุรกิจไทย. สืบค้นจาก

<https://www.bot.or.th/content/dam/bot/documents/th/thai-economy/econ-publication/business-sentiment-index/bsi-reports/BSI-COVID-2565-09.pdf>.

นงนุช อินทวิเศษ, ถวิล นิลใบ, ธัญญรัตน์ ทองพาศน์ และ อภิวิโรจน์ อังตรเสน. (2565). ผลกระทบของปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนที่มีต่อหนี้ครัวเรือนของประเทศไทย. *วารสารวิทยาการจัดการ*, 9(1), 115-138.

บุญญภัทร์ พจนานันท์กุล และ วรณรพี บานชื่นวิจิตร. (2561). ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ในกลุ่มธนาคารพาณิชย์. ใน *การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 13 ประจำปีการศึกษา 2561 กลุ่มสาขาวิชาบริหารและการจัดการ* (น. 1261-1269). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยรังสิต.

ปิยะภูมิ เกียรติวีระศักดิ์. (2562). การพยากรณ์ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย. (บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).

พัชรินทร์ มาบุญ และ พัชรี สุริยะ. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเวียง จำกัด จังหวัดขอนแก่น. *วารสารแก่นเกษตร*, 44(4), 605-614.

พิมพ์สิริ ไชยมนัส. (2559). ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ของธนาคารทั้งหมดในประเทศไทย (จำแนกตามประเภทธุรกิจ). (บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย).

วัศพล ภัทรธัมภา. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณหนี้ที่เสีย (NPL) ทั้งระบบภายในประเทศ. (เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย).

ศูนย์ข้อมูลอสังหาริมทรัพย์. (2566). NPA-NPL สถาบันการเงินพุ่ง! อสังหาแห่ลุย ธุรกิจบริหารสินทรัพย์. สืบค้นจาก <https://reic.or.th/News/RealEstate/467305>.

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2568). หนี้เสียธุรกิจไทย แก้อย่างไรให้ยั่งยืน?. สืบค้นจาก

<https://www.kasikornresearch.com/th/analysis/k-social-media/Pages/IDP103-NCB-FB-2025-10-08.aspx>.

สถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์. (2567). การเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศที่รุนแรงกับการผิมนัดชำระหนี้เกษตรกร. สืบค้นจาก <https://www.pier.or.th/blog/2024/0501/>.

เอนกพงศ์ ตู่ปาน. (2563). อัตราดอกเบี้ยนโยบายมีผลอย่างมีนัยสำคัญต่อระดับ NPL ของ SMEs ในช่วง 17 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2545-2562) ในประเทศไทยหรือไม่?. (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

Ariccia, G. D., Laeven, L., & Suarez, G. (2013). *Bank Leverage and Monetary Policy's Risk-Taking Channel: Evidence from the United States (IMF Working Paper)*. Washington, DC: International Monetary Fund.

Arnold, L. G. (2002). *Business Cycle Theory*. Oxford: Oxford University Press.

- Bangkok Post (2024). *Banking on responsible lending*. Retrieved from <https://www.bangkokpost.com/business/general/2687553/banking-on-responsible-lending>.
- Bank of Thailand. (2025). *Monetary Policy Report Q2/2568*. Bangkok: Bank of Thailand.
- Brooks, C. (2008). *Introductory Econometrics for Finance*. (Second Edition). Cambridge: Cambridge University Press.
- Doerr, S., Kabas, G., & Ongena, S. (2022). *Population aging and bank risk-taking (BIS Working Papers 1050)*. Basel: Bank for International Settlements.
- International Monetary Fund (2023). *World Economic Outlook*. Retrieved from <https://www.imf.org/en/publications/weo/issues/2023/04/11/world-economic-outlook-april-2023>.
- Kryzanowski, L., Liu, J., & Zhang, J. (2023). Effect of COVID-19 on non-performing loans in China. *Finance Research Letters*, 20(52), 103372.
- Long, V. M., Yen N. T., & Long, P. D. (2020). Factors affecting Non-Performing Loans (NPLs) of banks: The case of Vietnam. *Journal of Science Ho Chi Minh City Open University*, 10(4), 83-93.
- Mankiw, N. G. (1989). Real Business Cycles: A New Keynesian Perspective. *Journal of Economic Perspectives, American Economic Association*, vol. 3(3), 79-90.
- Mohanty, A. R., Das B. R., & Kumar, S. (2018). Determinants of Non-Performing Loans in India: A System GMM Panel Approach. *Prajnan: Journal of Banking and Financial Management*, 47(1), 37-56.
- Mukhibad, H., Anisykurlillah, I., & Jayanto, P. Y. (2020). The relationship between human capital investment, non-performing financing and profitability. *Humanities & Social Sciences Reviews*, 8(1), 837-843.
- OECD. (2023). *OECD Economic Surveys: Thailand 2023*. Retrieved from https://www.oecd.org/en/publications/oecd-economic-surveys-thailand-2023_4815cb4b-en.html.
- Pancotto, L., Gwilym O. A., & Williams, J. (2024). The evolution and determinants of the non-performing loan burden in Italian banking. *Pacific-Basin Finance Journal*, 32(84), 102306.
- Plikas, J. H., Kenourgios, D., & Savvakis, G. A. (2024). *COVID-19 and Non-Performing Loans in Europe*. *Journal of Risk and Financial Management*, 17(7), 271.
- Saba, I., Kouser, R., & Azeem, M., (2012). Determinants of Non-Performing Loans: Case of US Banking Sector. *The Romanian Economic Journal*, 15(44), 141-152.
- Srimanchanda, M., (2023). *The Influence of Interest Rates on Small and Medium Enterprises in Thailand*. (Master of Science, Chulalongkorn University).
- Tilleke & Gibbins. (2021). *Thailand's BOI Introduces New COVID-19 Economic Stimulus Measures*. Retrieved from <https://www.tilleke.com/insights/thailands-boi-introduces-new-covid-19-economic-stimulus-measures/28/>.